

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckserek, Obilteva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délben	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek			

A kormány perfektuálta a dzsemijetekkel való megegyezést.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 11.

A kormány a parlamenti ülés alatti szünetben a miniszteri szobában ülést tartott, amelyen a kormány megbízottai közölték, hogy sikerült megegyezésre jutni a dzsemijetekkel. A délszerbiai muzulmánok egyes követeléseiket mérsékeltek s így sikerült aránylag gyorsan megállapodást elérni.

A dzsemijetek a megegyezésről kommunikét boesájtottak ki.

A keleti egyház kongregációja a pápánál.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, dec. 11.

A pápa ma ünnepélyes kihallgatáson fogadta a keleti egyház kongregációját. Az üdvözlő beszédre a pápa felelt és azt a reményét fejezte ki, hogy a keleti és a latin egyház nemsokára egyesülni fognak.

Az angol választások végleges eredménye.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, dec. 11.

Ma kerültek be a választások végző eredményei a központba, úgy hogy most már megállapítható a választások végleges eredménye. Eszerint van 256 konzervatív (volt 346), 192 munkáspárti (volt 145), 156 liberális (volt 115) és az eddigi kilenc mandátummal szemben 10 különböző párti jött be a parlamentbe.

Az olasz kamara ülészakát berekesztették.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, dec. 11.

A Stefani távirati ügynökség jelenté, hogy a kamara ülészakát berekesztették. A kamara ülészakájának berekesztése nagy meglepetést keltett. Mussolini ugyan megkapthatta volna a felhatalmazási szavazatot a kamarától, de mivel ez nem bírja a nemzet bizalmát, Mussolini inkább berekesztette a kamarát.

Ötszázkilencven millió jenbe kerül a japán ujjaépítés. Párisból jelentik: Hivatalos tokiói jelentés szerint a földrengés által elpusztított japán területek ujjaépítése ötszázkilencven millió jenbe fog majd kerülni.

A földmives-párt a házelnök ellen.

A szkupstina helyeselte a házelnök eljárását.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 11.

A szkupstina mai ülésén Moszkovljevit földmivespárti képviselő írásbeli kérdését tárgyalták, a melyet a Lázity (földmivespárti képviselő) ellen irányuló incidens ügyében intézett a házelnökhöz. Az írásbeli kérdésben a házszabályok megsértését említette, amit akkor követelt el Jovanovity Ljuba házelnök, amikor a boszniai legelők kisajátítása tárgyában nem rendelt el névszerinti szavazást, holott nyilvánvaló volt, hogy a parlamentnek ninesen meg a határozatképeséget igazoló quorum. Emiatti felháborodásból kifolyólag történt ezután az ismeretes incidens.

Jovanovity Ljuba házelnök válaszolt a beadott kérdésre. Kijelentette, hogy az összetűzés akkor történt, amikor az ülést bezárta és a szobájába visszavonult. Sajnálkozását fejezte ki a történetek felett s hangsúlyozta, hogy a szkupstina vezetősége csak úgy tud rendet tartani, ha ebben a törekvésében az összes képviselők támogatják. Ami a quorum kérdését illeti, Jovanovity házelnök úgy találta, hogy nem lehet szó a házszabályok megsértéséről. A névszerinti szavazást ugyanis legalább is tiz képviselőnek kell kérelmeznie, míg Lázity erre vonatkozó javaslata mellett senki sem foglalt állást. A házelnök beszéde végén kijelentette, hogy a szkup-

stinára bizza a döntést, melytől annak a t sztazását kéri, ki járt el helytelenül.

Moszkovljevit földmivespárti képviselő szólalt fel ezután és újlag megismételte korábbi kijelentéseit, hogy igenis a házszabályok tzenegedik és az alkotmány 85-ik szakaszának a quorumra vonatkozó rendelkezéseit hagyták figyelmen kívül, amikor sérelmes módon fellállással szavaztak. Az ellenzék nem türi az ellene irányuló átlátszó tendenciájú erkölcsi és fizikai támadást s ezért — mondotta Moszkovljevit — méltó elégtételt követel.

A házelnök válaszolt Moszkovljevit támadásaira. Kijelentette, hogy nehéz feladat dönteni abban az esetben, ha a szkupstina tagjai között hiányzik a kölesönös bizalom, de bizik benne, hogy a parlament párt-szemponatok mellőzésével határoz ebben a kérdésben.

A szkupstina nagy szótöbbséggel helyeselte a házelnök eljárását.

Jovanovity házelnök ezután felolvasta azok névsorát, akiket a képviselői klubok közös megegyezéssel a nemzetközi postakonvenció megvitására küldendő bizottságba választottak.

Kisebb jelentőségű ügyek elintézése után a szkupstina véget ért. A legközelebbi ülést szerdán délelött tartják meg.

Baldwin továbbra is kormányelnök marad.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, dec. 11.

Baldwin miniszterelnök ma negyven percig tartó kihallgatáson jelent meg a királynál. Valószínű, hogy Baldwin nem mond le, hanem ideiglenesen miniszterelnök marad és a liberális miniszterek bevonásával ujjaszervezi a kabinetet. Az új választások elkerülése miatti választják azt a megoldást, hogy Baldwin megmarad továbbra is kormányon.

London, dec. 11.

A király felszólította Baldwint, hogy a kormány vezetését tartsa

meg a parlament január 8-iki alakuló üléséig.

A Daily Telegraph szerint Baldwin kormányon maradását Asquith támogatásától tette függővé. Hír szerint a király azon esetben, ha a miniszterelnök nem kapna az alsóházban többséget, Macdonaldot bizza meg a kormányalakítással. A Daily Herald azonban úgy tudja, hogy Macdonald a megbízás elől kitér.

A mexikói forradalom.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Newyork, dec. 11.

Mexikóban ma kihirdették az oszromállapotot. A felkelők elfoglalták Yalapat, Veracruz fővárosát.

A magyar kölesönügy.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 11.

Kállay a magyar kölesönnel kapcsolatosan a bankok vezéreivel a devizakérdésről is tárgyalt. A párisi kölesöntárgyalások befejezéséig a régi rendet tartják fenn. A jegybank felállítása után a devizaközpont csak ellenőrző szerv lesz.

A jegybank a devizaosztályon négy irányban gyakorolja az ellenőrzést. A magyar koronát külföldre kiazánlan továbbra is tilos külföldieknek koronakölesönt adni nem lehet. Devizákra, valutákra továbbra sem adnak kölesönt. Deviza- és valutaüzletekkel csak néhány autorizált pénzintézet foglalkozhat majd.

A kölesönügy elintézésével megszűnik végül a kétféle koronajegyzés. A bel- és külföld koronakurussal való operálás. Eldöntésre vár még az a kérdés, hogy a korona egy-éges számítása hány centimes alapon történjék.

Elsimulnak a hajószindikátus alapszabályai körül támadt hullámok

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 11.

Megírta a „Torontál”, hogy a hajószindikátus alapszabályait nemcsak az ellenzék, hanem a kormánypárt is kifogásolta és együttesen állást foglalt Jankovity közlekedésügyi miniszter tervezete ellen, aki az igazgatóságban a vezető szerepet a magánosoknak akarta juttatni.

A radikális képviselői klub tegnap egy öttagnu bizottságot küldött ki az alapszabályok áttanulmányozására, mely Jankovity közlekedésügyi miniszter bevonásával ma tartott ülést. A bizottság elvben hozzájárult a tervezethez s csak kisebb módosításokat eszközölt.

A javaslatot átadták a törvényhozó bizottságnak megvitatásra.

A magyar kölesönben nem vehet részt a nemzetközi tőke.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, dec. 11.

A Sunday Times a magyar kölesönügyről cikkezik és megjegyzi: ha a magyar kölesön a Franciaországtól óhajtott megszorításokkal történik, úgy komoly akadálya lehet a nemzetközi tőke résztvételnek.

A középeurópai zilált helyzet megszüntetése csak Magyarországnak jóvátételi fizetéseinek meghatározott időre történő teljes felüggesztésével történhetik.

Perity Marinko állítólag feltűnt a határban.

Torda község védőrséget szervez a polgárság megvédésére.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 12.

Perity Marinko, a hírhedt melencii rablóvezér egyre-másra változtatja működési helyét. Legutóbb szülőfalujában, Melencin járt, ahol kifosztotta Eremty Rado jó módú földijét. Emlékképpen magával vitt rengeteg nagyértékű arany dukátot és ékszertárgyakat. Azóta több helyütt feltűnt, ezuttal azonban ugy-lászik csak ártatlan körsétára indult, mert rablásokról, nagyobb arányú lopásokról nem érkezett hír, legalább is a legutóbb történt bűnesetekből egyet sem tulajdonítanak Perity munkájának.

Tegnap olyan hírek terjedtek el Beeskereken is, hogy a hírhedt rablóvezér a város környékén is feltűnt. Hogy igaz-e Perity beeskereki vendégszereplése vagy pedig csak a nép felizgatott fantáziája költötte a rémleszt, ma még nem tudni teljes bizonyossággal. A rendőrség különben méltó fogadtatást készít elő a banditának s ha vakmerősége arra viszi, hogy bemerészkedjen a városba, alighanem elfogatás lesz a kirándulás vége.

Az elmúlt napokban többen Torda határában látták ólálkodni. Hogy Perity ott jár-e a község környékén, azt minden bizonyossággal nem lehet állítani, a jelek azonban azt mutatják, hogy tényleg járt a kérdéses vidéken.

Torda község polgársága a falu békéjének és a közbiztonság megóvása érdekében elhatározta, hogy polgári védőrséget szervez. Minden éjjel rendszeres őrzőjárat jár a községben és őrködik a polgárság vagyona felett. A lakosság férfitagejai felváltva ingyen teljesítenek szolgálatot. A védőrség szervezése — értesülésünk szerint — Perity Marinko feltűnése miatt történt meg.

Harc a szlovák kenyér-árusok és a pékek között.

Csak iparendélyvel árulhatnak a szlovákok.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 12.

Hosszabb idő óta folyik háborúság a beeskereki pékek és a vidékről bejövő szlovák kenyérárusok között. A pékek legutóbb memorandumot nyújtottak át Jakovljevit Milán rendőrfőkapitánynak, amelyben rámutatnak arra, hogy a piacon kenyert áruló szlovák földmivészek iparszerűen folytatják a kenyérsütést. Legtöbbjük Beeskereken vásárolja a lisztet, kiszállítja Aradára, ott megsüti s másnap mint saját termékéből készült kenyéret árúsítja a piacon. A memorandumban kérték a rendőrfőkapitányt, hogy tiltsa el a szlovákokat az árústástól, mert a beeskereki pékek az amúgy is nagy konkurrencia miatt ekszisztenciájukat látják veszélyeztetve.

A rendőrfőkapitány a nyomós okoknak engedve, elrendelte, hogy a jövőben csak azok a szlovák árusok jöhetnek ki a beeskereki piacra, akik szabályzerű iparigazolvánnyal rendelkeznek.

Revolverharc a Vida-pusztán.

Egy dobrovoljac lelőtte támadóit. — Egy halott és egy súlyosan sebesült.

Beeskerek, dec. 12.

A bűnügyi krónika, mely az utóbbi napokban egyre-másra sorolja fel a gyilkosságokat, tegnap egy újabb esettel gazdagodott. A Beeskerektől nem messze fekvő Vida-pusztán volt ezuttal a színhely, ahol egy dalmáciai származású dobrovoljac meggyilkolta dobrovoljac társát, egy másikat pedig életveszélyesen megsebesített.

A gyilkosság előzményei nem mindennapi érdekességűek. Sztojajtjevit Petar dobrovoljacnak a Kis- és Nagy Vida-pusztán között fekvő országra mentén van a háza. Éppen a ház körül foglalatostkodott, amikor az uton hirtelen feltűnt két dobrovoljac társa — akiket nem ismert — s minden kérdés vagy szóváltás nélkül revolvért fogtak a mellének. A halálra rémült dobrovoljacot váratlanul érte a támadás és egy pillanatra teljesen tehetetlenül állt harcostársai előtt, rövidesen azonban magához tért ijedelméből s a kínálkozó jó alkalmat felhasználva, hirtelen revolvért húzott elő s azt támadóira sütötte. Az egyik golyó Karanovty Jócát érte, aki holtan terült el a földön, a másik két golyó pedig társának, Kendzic Danisa testébe hatolt. Karanovtyon már nem segíthetett az orvos beavatkozása, oly nemes testrészeket sértett meg, hogy a halál a lövés után azonnal bekövetkezett. Vendszenek a mellén és lábán halott keresztül a golyó és életveszélyesen súlyos sérüléseket ejtett rajta. A sebesültet behozták a beeskereki kórházba, ahol most élet-halál között lebeg.

A gyilkos dobrovoljacot még annak letartóztatásáig. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy támadóit nem ismerte és fogalma sincs arról, miért léptek fel revolvérrel ellene. Hangoztatta, hogy tettét önvédelemből követte el s csak végső szükségéből használta a revolvért.

A környékbeli csendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást, hogy a valódi tényállást kiderítse.

A beeskereki háztulajdonosok egyesületének memoranduma.

Beeskerek, dec. 12.

A beeskereki háztulajdonosok egyesülete legutóbbi gyűlésén elkészítette azt a memorandumot, a melyet a kormányhoz és a szkupstinához intézett és amelyet tudomás és hozzájárulás végett az összes társesületekhez küldött. A memorandumot érdekességénél fogva és azért is, mert egy a háztulajdonosok, mint a lakók, sőt az összlakosság érdekeit is szívén hordja, egész terjedelmében közöljük. A memorandum így szól:

„A háztulajdonosok Veliki Beeskerek város területén egyesületbe tömörültek, hogy érdekeiket megvédelmezzék. Parancsoló szükség készített bennünket ezen lépésre azért, mert a jelenlegi lakástörvény intézkedései következtében mi nem rendelkezhetünk lakásainkkal, mi nem vagyunk ház urak, hanem jövedelem nélküli házmesterei saját házaiknak; az óriási adóteher pedig a házak jövedelmezőségét megsemmisíti, többet fizetünk adó, köz-költség és egyéb járulékok címén, mint amennyit házbér fejében kapunk, házaikat nem tudjuk tatarozni, azok elpusztulnak, úgy hogy mindezek figyelembe vételével bátran állíthatjuk, hogy ma akár egy kétemeletes bérház tulajdonosa, ha egyéb vagyona nincs és csak a házbérből él, vagy házáért értéken alul kénytelen eladni. Hogy ezeknek az áldatlan állapotoknak véget vessünk, egyesületbe tömörültünk, hogy így egyesült erővel kivihassuk gazunkat, előre is kijelentve, hogy nem a lakók kárára akarunk célhoz jutni, hanem a lakók érdekeinek szem előtt tartásával. Elhatároztuk, hogy sérelmeinket memorandumba foglalva, azokat a kormány és a képviselőház elé terjesztjük, megjelölve a módokat is, melyeket alkalmasoknak találunk arra, hogy megélhetésünket, a lakók sé-

relme nélkül biztosíthassuk. Felkérjük az ország összes társesületeit, hogy memorandumunkat támogassák és hasonló memorandummal forduljanak az illetékes tényezőkhöz és velünk együtt a legnagyobb erellyel és minden törvényes eszközzel a memorandumban foglaltak keresztülviteléért harcoljanak.

Sérelmeink a következők:

1. Házaink felett szabadon nem rendelkezhetünk, lakóinknak fel nem mondhatunk. Ez nemcsak a háztulajdonosok sérelme, hanem a lakóké is, mert így a lakók nem tudnak maguknak oly lakást szerezni, mely igényeiknek megfelel és melyet meg is tudnak fizetni. Peritián sem tudunk igazunkhoz jutni, mert a bíróságok lakásperekkel túl vannak halmozva.

2. A házbérből utáni adó, köz-költség, megyei pótdadó és egyéb pótlékok pedig Beeskereken teljesen fel-emésztik a házbérből jövedelmet, sőt a háztulajdonosnak még rá is kell fizetni és emiatt házáat tatarozni nem tudja, az folyton pusztul. Házaikban ez az egyedüli vagyontárgy, mely nem rentabilis és ha az adó és járulékaik le nem szállíttatnak, hiába emeljük a házbérből, mennél jobban emeljük, annál több adót kell fizetnünk, végeredményben nem marad semmink, csak a lakók zaklatjuk és terheliük meg a nagyobb házbérből. Az adó leszállítása tehát nemcsak a háztulajdonos, hanem a lakónak is eminens érdeke.

3. A háztulajdonos nem tud vétel esetén a házába költözködni, mert a lakónak fel nem mondhat, a lakó pedig a bérlet tárgyával üzérkedik. Napirenden vannak lakáscsereknél a horribilis lépési díjak, melyből a háztulajdonos egy fillért sem lát. A lakók továbbá a legtöbb esetben nem tudván fizetni a házbérből, nagy összegekért bérbeadják nagy lakásra egyáltalán szükségük nincs; a háztulajdonos pedig — ha megkapja — a 15 százalékot, de azt is a bérlő és az albérlő összebeszélése folytán nem a valódi albérlői összeg után.

4. Kénytelenek vagyunk az állami hivatalok, gyárak, magánvállalkozások alkalmazottait olesó pénzen házaikban tartani, holott ezek valamennyien kötelezve vannak, a lakástörvény intézkedései folytán, alkalmazottainknak házaikat, lakásokat építeni, ami a lakásinségen azonnal segítene.

5. Házaiknak nincs semmiféle jövedelmezősége, a befektetett tőke semmiféle kamatot sem hoz; házaik állandó rongálásnak vannak kitéve, a javítási munkálatok költségei a házbérből nem fedezhetők és emiatt számos özvegy, munkaképtelen vagy aggkori tagja egyesületünknek, akiknek azelőtt házaik lakbéréből szerény, de biztos megélhetésük volt, most a szó szoros értelmében az éhséggel küzdenek.

6. Régi házaikat nem lehet kibővíteni, mert a háztulajdonos nem kap több házbérből, dacára annak, hogy nagy összegeket kénytelen befektetni az építkezésekbe.

7. Házaik kivétel nélkül a valódi értéken alul állanak. Az építkezési költségeknek felét, sőt harmadrészt sem lehet elérni ma házak eladásán, mert a vevő nem költöztet be a házba. A ma érvényes lakástörvény megakaszt minden házeladást és csak fokozza azt a gazdasági pangást, ami a nagypénzühány miatt már amúgy is fennáll. Ezek volnának sérelmeink általánoságban és ezek orvoslását kérjük elsősorban, előterjesztve ezen sérelmek orvoslására vonatkozó javaslatokat a következőkben:

1. A lakástörvény 1924. évi január hó 1-én feltétlenül megváltoztatandó olyformán, hogy a háziurak felmondás jogát életbelépjén azon korlátozással, hogy ami eddig lakás maradt, az továbbra is kell, hogy lakás maradjon.

2. A házak rentabilitása szempontjából — és ezzel minden társadalmi osztály érdekeit is szolgáljuk — kívánjuk a ma adórendszer megszüntetését és a kizárólagos jövedelem- és vagyonadó behozatalát a város, megyei és egyéb pótdadók megszüntetése mellett, úgy hogy minden vagyontárgy egyformán legyen megadóztatva. Kérjük emellett az adórendszer behozatalát, amelyet Pelikan Lipót nyug. beeskereki pénzügyigazgató ur a pénzügyminiszternek irásban már előterjesztett és nekünk megmagyarázott és amely véleményünk szerint egyedül alkalmas arra, hogy országszerte egyenlő és igazságos adóztatást életbeleptessen és amely a kizárólagos jövedelem- és vagyonadó rendszeren épül fel, az összes pótdadók megszüntetése és az állami deficit elüntetése mellett.

3. Kérjük a lakásinség gyors megszüntetése végett az 1923—1926-ik években ujonnan építendő házakra nézve a községekben a 15, a városokban a 20 évi adómentességet és pedig úgy a minden néven nevezendő állami adó, mint egyéb községi, megyei és egyéb pótdadókra nézve is. A kizárólagos jövedelem- és vagyonadó behozatala esetén ezen adókra nézve is. Az 1927. év után építendő házakra nézve a községekben 5 és a városokban 10 évi adómentességet kérünk.

4. A lakásokkal való üzérkedés megszűnjön. A vétkesek a büntető-törvénykönyv megfelelő szakasza szerint büntetendők és ha ilyen vétkekre megfelelő szakasz nem ta-

láltatnék, külön novelláris uton szigorú megtorló intézkedések életbe léptetendők.

5. Házépítő szövetkezetek vagy részvénytársaságok alakítása előmozdítottassék és ezek részére adómentesség, építési anyagok vámentes beszerzése és nagyobb szállítási kedvezmények biztosítandók és ezek a kedvezmények mindenki részére biztosítandók, aki házat építeni akar.

6. Házépítési célokra háztelkek illetékmentesen szerezhetők meg, ha a tulajdonos azon azonnal házat építeni kezd.

7. Az állam, vagy az állam által segélyezett intézetek kiskamatu kölcsönöket adjanak házépítési célokra egyeseknek vagy házépítő szövetkezeteknek.

8. Az állam, a katonaság, gyárak, vállalatok köteleztesseken fenti kedvezmények biztosítása mellett alkalmazottaknak lakások építéséről legkésőbb 1 év alatt gondoskodni.

Ezek volna az orvosok, melyek sérüléseinket belátható időn belül orvosolhatnák. És ez képezi programunkat is, melynek megvalósításáért készek vagyunk törvényes kereteken belül a legelkeseredettebb harcot megvívni mindaddig, amíg sikert el nem érünk.

És ezért kérjük memorandumunknak egész terjedelmében való elfogadását.

A dzsombolji pénzügyigazgatóság likvidálása.

Módosra helyezik át a járási igazgatóságot.

Beckerek, dec. 12.

Matity novisadi tartományi pénzügyigazgató tegnap helyettese kíséretében Beckereken időzött. Matity átutazóban tartózkodott Beckereken, mert utjának voltaképpen végcélja Dzsombolj volt.

Ertesülésünk szerint a tartományi pénzügyigazgató a dzsombolji járási pénzügyigazgatóság likvidálása céljából utazott Dzsomboljra. A jövő év március 14-ére ugyanis ki kell irtetni a határszéli nagyközséget, hogy 15-ikére az SHS állam képviselői átadhassák a román kormány megbízottainak. Eddig az időpontig el kell készülni az adóbehajtásokkal, azonkívül liquidálni kell az ottani pénzügyigazgatóságot is.

Megbízható helyről kapott információk szerint mérvadó helyen szó esett arról is, hogy a dzsombolji járási pénzügyigazgatóságot áthelyezzék valamelyik más bánási nagyközségbe. A kombinációba hozott községek közül minden valószínűség mellett szól, hogy a pénzügyigazgatóság Módosra kerül.

HIREK

— dec. 12.

Visszatért Szlovéniából a belügy-és törvényegységesítő miniszter. Beogradból jelenti tudósítónk: Vuicsity belügyminiszter és Trifkovity törvényegységesítő miniszter, aki a szlovén árvízkarosult vidéket kereste fel, visszatért Beogradba. A mai nap folyamán jelentést tesznek tapasztalatairól a kormánynak.

Az Ady Társaság vasárnapi matinéja iránt városszerzte nagy az érdeklődés. Mesterovitsné Schmiermund Bözsi énekművész nő dalai, Nagy Andor emlékei Adyról és Láng Imre zongorajátéka teszik majd emlékeztetést a napot. A műsor lezajlása után nyitja meg az Ady Társaság Hódi Géza subotica festőművész tárlatát. A matinéra az Ady Társaság tagjai ingyen léphetnek be, nemtagok belépődíja 10 dinár.

Küldöttség az új határ kiigazításáért. Beogradból jelenti tudósítónk: Ma délelőtt Surján, Bóka és Kanak községből küldöttség járt a külügyminiszternél, hogy határuk, amelyet Romániának ítéltek oda, továbbra is SHS terület maradjon.

Megérkezett Debeljaeca nagyharangja. Debeljaeca tegnap érkezett meg a református templom számára rendelt díszes nagyharang. A község lakossága ünneplőben kivonult az állomásra, hogy jelen legyen a harang beszállításánál. A vagon, amelyben a harang megérkezett, a falu legényei tolták át a negyedik vágányra, ahol a koesi eredetileg állott, az elsőre, maguk csomagolták ki és szállították be a református templomhoz, ahol majd felszentelik és utána elhelyezik a toronyban. Az ünnepségre a község nagy előkészületeket tett.

A százesztendő miskolci színészet. Ma ünneplik meg Miskolcon a magyar színészet százesztendő múltját. A város diszközgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy az új színház építésére alapot létesít, a melyhez a mindenkori városi költségvetés végösszegének egy százalékát adja. A közgyűlés után Déryné házában elhelyezett emléktáblát lepleztek le.

A Kadima műsoros táncdelutánja vasárnap délután négy órákor a Koronában.

Adományok. Unterreiner Jánosné elhalálása alkalmából a Zemljegradnisko gyár munkásai 50, és Heyer József elhalálása alkalmából Kosz József szintén 50 dinárt adományozott koszorúmegváltás címen az árvaház javára, mely adományt rendeltetési helyére juttattuk.

Egy irodista leány tragédiája. Beogradból jelenti tudósítónk: Tegnap este féltizenegy órákor Lora Leoszava hivatalnokleány a villamos alá vetette magát, melynek kezei súlyosan megsebesítették. Kiszállították a sebészeti klinikára, ahol néhány óra alatt kiszendetett. Halála előtt rövid időre magához tért és jegyzőkönyvbe mondta elhatározásának indító okait. Kijelentette, hogy a villanytelep egy mérnöke, ahol alkalmazásban volt, megsebesíttette, anyagi okokból a szeretője lett s az efeletti bánat hajtotta a halálba.

Egy szovjet népbiztos Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Alexa Sergije orosz emigráns ma délelőtt jelentette a beogradi rendőrségen, hogy az utcán felismerte egy járőrkéltében Vojszki moszkvai népbiztos. A rendőrség a leadott személyleírás alapján a „Srpski Kruma” szállóban ráakadt a népbiztosra. Átkutatásánál két más és más névre szóló utlevelet és negyvenöt ezer dollárt találtak. A rendőrség a népbiztosát áttette a határon.

Meghívó. A „Budlibieska” asztaltársaság ezton hívja meg összes tagjait az egyesületi helyiségben, (Bristol-szálló) folyó hó 16-án, vasárnap délután fél 3 órákor megtartandó **rendes évi közgyűlésére.** — Tekintettel azon körülményre, hogy a f. hó 6-ikára egybehívott közgyűlés nem volt határozatképes, a folyó hó 16-ikára egybehívott közgyűlés — tekintet nélkül a megjelentek számára — meg lesz tartva. — Az elnökség.

Atutalások, hitellevek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R-T. fiókjánál** (Srpska Zbirna Banka D. D.), Veliki Beckerek. — Telefon 43 és 47.

A n. é. közönség, vendéglősök és kávécsok figyelmébe! Dungsersky Lázár velikibeckerek sörözője december 5-től kezdve egy egészen újfajta, valódi müncheni mód szerint főzött dupla malátásört hoz forgalomba. A termék, mely a legfinomabb nyersterményekből van előállítva és hosszabb idő óta raktáron fekszik, minőség tekintetében felülmúl minden eddig a piacra hozott söroket.

Amerikában leszállítják az adókat. Az Egyesült-Államok új költségvetésével kapcsolatban a költségvetés előadója egyes adónemek 20—25 százalékos leszállítását javasolja, mert a bevételeket nem tudják mire fordítani.

Nikkeleznél, galvanizálnál Kraussnál Veliki Beckerek. Telefon 329

A világhírű és legjobb Bally-és Popper-cipők megérkeztek. Liptay Dezsőhöz.

Atutalásokat és csekkektírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeckerek Takarékpénztár, Veliki Beckerek, Koronaszálló épület.** Telefon: Pénztár 10. Vezérigazgató 52.

Karácsonyfadiszek Jankovity és Radanovnál.

Elkészült az 1924. évi városi költségvetés.

Segély címén egy millió dináros tétel.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckerek, dec. 12.

A városi főszámvevői hivatal a napokban véglegesen elkészült az 1924. évi városi költségvetés elkészítésével. A budgetet átadták az állandó választmánynak, mely egész terjedelmében letárgyalta és jóváhagyta. A pénzügyi bizottság tegnap vette vitába a városi háztartás kiadásainak és bevételeinek előirányzatát s még a tegnapi nap folyamán szintén elkészült munkájával.

A költségvetés legjelentősebb és egyuttal legfontosabb tétele a segély címén előirányzatba vett egy millió dinár, amelyből a tisztviselőknek drágasági segélyt folyósítanak. A fizetési osztályok szerint megfelelő skálát állítottak össze s eszerint minden alkalmazottnak kisebb-nagyobb összeget folyósítanak. A segélyt nem egyszerre utalják ki, hanem havi részletekben fizetik. Ezáltal a régóta kísértő fizetésrendezés ügye is kedvező megoldást nyert s némiképpen enyhítettek a tisztviselői kar rózásának éppen nem mondható helyzetén.

A jövő évre szóló budget a legközelebbi közgyűlés elé kerül, mely előreláthatólag változtatás nélkül elfogadja az előterjesztett javaslattal.

TÖZSDE

December 11.

Beograd. (Zárlat.) London 38650, Páris 476, Milano 385, Newyork 8830, Genf 1546, Prága 25850, W en 0124, Budapest 047, Bruxelles 400, Szófia 64, Bukarest 44-50, Amsterdam 3380, Zürich, Newyork 573 és fél, London 2504, Páris 3072 és fél, Milano 2495, Prága 1675, Wien 00081, Budapest 00305, Beograd 652 és fél, Bukarest 288 és fél, Varsó üres, Szófia 415.

Budapest, Newyork 21400—22500, Prága 624—668, Bukarest 113—126.

Versenyen kívüli árak!

Nagy karácsonyi vásár megnyílt az „Arany csillagnál”

Szövet, selyem, bársony, flanel, pargét, zefir és vászon rendkívül mélyen leszállított árak mellett kerül eladásra. Maradékokat félárban számítok!

CSUCS JÁNOS Vel. Beckerek, Aleksandrova (Fő) u.

Az olcsó árak december 31-ig érvényesek!

2204

Az olcsó árak december 31-ig érvényesek!

TRIFAILI SZENET

ipari célokra és kályhafűtésre, nemkülönben az összes külföldi szénfajokat és kokszt (kovácsszén, gaz-kösz, öntőde-kösz stb.) szállítja versenyárak mellett, vagonszámra és kicsinyben is a

2182

Srpska Zadružna Banka D. D. velikibecskereki fiókjának szénosztálya

KARÁCSONYI ALKALMI VÉTEL

Művirágok, tolldíszek, szalagok
Kecstyük, harisnyák, csattok, övek
Gyöngyök, Goblen-képek, továbbá

nőikalap- és ruhadisz-ujdonságokban

Előrajzolt kézimunkák, valamint
D. M. C. pamutok, legmodernebb
Jumper-pamutok minden színben

Kartyéné Tolvay Laura
divattermében Vel. Beeskereken
Aleksandrova (Fő) utca.

2268

A hölgyközönség figyelmébe!

2249

Az előrehaladt szezon miatt női kalapjainkat mélyen leszállított árak mellett árusítjuk ki a legdivatosabb formákban és színekben. Az árak már 100 dinárnál kezdődnek.
Dragán Testvérek kalapgyára
Veliki Beeskerek, Car Dusanova (Váraljai) utca 38. szám.

Lakatos- és kovácsszerszám december 16-án, vasárnap d. e. 9 órakor árverésen eladatik özv. ROTH JAKABNÉNÁL
2279 Lazarevó községben.

LEGALKALMASABB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

MARAD MINDIG, A JÓ CIPŐ!

Nagy választék saját készítésű árúban

MAYER FERENC-NÉL, VELIKI BECSKEREK.

Cipőnagyműhely Kralja Petra trg 629. szám.

2263

Lesingova (Kossuth) u. 112. sz.

ház

2273

szabad kézből azonnal eladó.
Vétel esetén azonnal be lehet költözni.
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál

Világégen keres jól menő iparokhoz Sombor, Subotica, Veliki Beeskerek és Vrsac környékére ÜGYES KEPVISELŐT (utazót). Nagy kereseti lehetőség, életpálya. Pályázók, akik az államnnyelven kívül még németül és magyarul is beszélnek, előnyben részesülnek. Részletes ajánlatok: „M. A 1892” jellegre: „Reklám” hirdető irodába Novi Sad, Jevrejska u. 6. küldendő.

Prima minőségű 2239
burgonya

kapható Krunska u. 3. szám alatt. Telefon 65. Ugyanott jókarban levő teljes pakfelszerelési készlet eladó

Férfi- és női konfekciós
ügyes segédei
keresek azonnali belépésre.
Románul is beszélők előnyben
Frank Lajos, Vel. Beeskerek.

A III. külkerület 50. szám alatti (a Heinermann-féle szanatórium mellett fekvő) 2281

ház eladó.

Beköltözés alku szerint Bővebbet: MOCITY SÁNDORNÁL, ugyanott.

A legszebb karácsonyi ajándékok

2278

Játékszerek
Bőrárúk

Kötött női blouzek és
Jumperek
Illatszerek
Harisnyák
Pamutok

Kalapot
Nyakkendők
Fehérneműk
Kecstyük
Esőköpenyek
Galotschni
Linoleum

BUKOVÁ CZ ISTVÁN divatáruházában Kralja Petra trg (Főter) saját ház.

Kitűnő 13x18-as
fényképezőgép eladó.
Megtinkethető 2283
a KOVÁCS-DROGÉRIÁBAN

Keresek kétszobás
lakást
mellék helyiségekkel
Címeket kérem „Lakás január-február” jellegre a kiadóba. 2261

DUPLA MALÁTASÖR

• (müncheni mód szerint főzött) •

Dungyersky Lázár velikibecskereki sörfőzdéjéből

- minden eddigi gyártmányt.
- felülmúl és nem szabad egy.
- asztaltól sem hiányoznia!

2215

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Beeskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.